

Σ Η Μ Ε Ι Ω Μ Α

(Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή Ελέγχου της Παραγωγής Έργων)

1. Με το υπόψη προσχέδιο νόμου ιδρύεται «Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή Ελέγχου της Παραγωγής Έργων» (Α.Ε.Π.Ε) που εδρεύει στην Αθήνα και έχει δύο Περιφερειακές Υπηρεσίες της στην Θεσσαλονίκη και στην Πάτρα (άρθρ.1 παρ. 1). Οι Περιφερειακές Υπηρεσίες ιδρύονται προκειμένου αφενός να διευκολύνονται οι συναλλασσόμενοι με την Αρχή ιδιώτες και αφετέρου για να είναι πιο άμεση, ταχεία και αποτελεσματική η εκάστοτε επέμβαση της Αρχής στην Περιφέρεια. Φυσικά, όπως όλες οι ανεξάρτητες αρχές έτσι και η ιδρυόμενη απολαμβάνει λειτουργικής ανεξαρτησίας και διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, μη υποκείμενη σε έλεγχο από την εκτελεστική εξουσία. Η λειτουργία της Αρχής υπάγεται μόνο στον έλεγχο της Βουλής των Ελλήνων (άρθρ. 1 παρ. 2).

2. Η ιδρυόμενη Αρχή έχει ως σκοπό (άρθρο 2):

α. Τον έλεγχο του σταδίου που προηγείται της συνάψεως μιας δημόσιας σύμβασης έργου, μελέτης ή συναφών (τεχνικών) υπηρεσιών.

Πρόκειται για έλεγχο, πρώτον, επί των συμβάσεων έργων που υπάγονται στο ρυθμιστικό πεδίο του ν. 3669/2008 και επί των συμβάσεων μελετών και συναφών υπηρεσιών που υπόκεινται στο ρυθμιστικό πεδίο του ν. 3316/2005 και δεύτερον, επί συμβάσεων που έχουν προϋπολογισμό ίσο ή μεγαλύτερο του ορίου που αναφέρεται στα π.δ 59/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 2004/17/EK» (ΦΕΚ Α'63) και 60/2007 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της οδηγίας 2004/18/EK» (ΦΕΚ Α'64), δηλαδή επί συμβάσεων «κοινοτικού ενδιαφέροντος» (άρθρ. 9 παρ. 1). Το όριο αυτό σήμερα είναι 387.000 ευρώ για τις συμβάσεις υπηρεσιών και 4.845.000 ευρώ για τις συμβάσεις έργων των εξαιρούμενων τομέων (ύδατος, ενέργειας, μεταφορών και ταχυδρομικών υπηρεσιών) και 193.000 και 4.845.000 ευρώ για τις αντίστοιχες συμβάσεις των μη εξαιρούμενων τομέων (Κανονισμός 1177/09 L. 314/64/01.12.2009 της Επίσημης Εφημερίδας των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων).

Με απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, μπορεί ο έλεγχος της Αρχής να επεκταθεί και σε συμβάσεις της παραπάνω κατηγορίας μικρότερου προϋπολογισμού (άρθ. 9 παρ. 2), ενώ με προεδρικό διάταγμα, ο έλεγχος της Αρχής, ανάλογα με την οργανωτική ανάπτυξη και τα αποτελέσματά της μπορεί να επεκτείνεται στο σύνολο των δημοσίων συμβάσεων, δηλαδή στις συμβάσεις προμηθειών και μη (τεχνικών) υπηρεσιών (άρθρ. 9 παρ. 3).

Ο έλεγχος του προσυμβατικού σταδίου των υπαγομένων συμβάσεων ασκείται, ειδικά για τις συμβάσεις έργων, με τη διαπίστωση σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση της ύπαρξης ή όχι «ωριμότητας» για τη δημοπράτηση του έργου (άρθρ. 10 παρ. 1). Είναι σαφές ότι κανένα πλέον έργο δεν μπορεί να δημοπρατηθεί από την αναθέτουσα αρχή, χωρίς «βεβαίωση» της Αρχής ότι αυτό είναι ώριμο. Η «ωριμότητα» του έργου αναφέρεται, πρώτον, στην συνδρομή των προϋποθέσεων που τίθενται από ειδικές νομοθετικές διατάξεις για τη δημοπράτηση ενός έργου (π.χ ύπαρξη περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων), δεύτερον στην νομιμότητα και πληρότητα των τευχών δημοπράτησης και τρίτον, στη δυνατότητα των ενδιαφερομένων εργοληπτών να διαμορφώσουν με βάση τα χορηγούμενα από την αρμόδια υπηρεσία στοιχεία βάσιμες και ρεαλιστικές προσφορές (άρθρ. 10 παρ. 1).

Περαιτέρω ο έλεγχος του προσυμβατικού σταδίου όλων των υπαγομένων συμβάσεων, ασκείται αφενός μέσω της εξέτασης των υποβαλλομένων υπό των ενδιαφερομένων προδικαστικών «προσφυγών» και της έκδοσης σχετικής απόφασης και αφετέρου μέσω της διατύπωσης «σύμφωνης» γνώμης για την ανάθεση μιας σύμβασης. Από την έναρξη της ουσιαστικής λειτουργίας της Αρχής, οι «προσφυγές» με τις οποίες διατυπώνονται αιτιάσεις κατά της νομιμότητας της διαδικασίας ανάθεσης μιας σύμβασης δεν θα υποβάλλονται στην ίδια την αναθέτουσα αρχή, αλλά στην Ανεξάρτητη Αρχή (άρθρ. 10 παρ. 2), ενώ για την ανάθεση μιας σύμβασης του άρθρου 9 παρ. 1 του σχεδίου νόμου θα απαιτείται η «σύμφωνη» γνώμη της Αρχής, η οποία θα δίδεται μόνο μετ' έλεγχο της νομιμότητας της διαδικασίας που ακολουθήθηκε.

β. Τον έλεγχο του σταδίου που έπεται της συνάψεως των παραπάνω (υπό α) συμβάσεων. Ο έλεγχος αυτός ασκείται μέσω της εκδόσεως βεβαιώσεων περί του ανεκτέλεστου υπολοίπου των συμβάσεων, μέσω τακτικών ή εκτάκτων επιθεωρήσεων, μέσω της επιβολής των προβλεπόμενων από τον νόμο διοικητικών ή οικονομικών κυρώσεων στους αναδόχους και τέλος με την συμμετοχή εκπροσώπου της Αρχής στις Επιτροπές Προσωρινής Παραλαβής των έργων (άρθρ. 11).

γ. Τον έλεγχο των επιχειρήσεων εκτέλεσης δημοσίων και ιδιωτικών έργων, των τεχνικών που στελεχώνουν τέτοιες επιχειρήσεις, των μελετητών δημοσίων έργων και των παρόχων υπηρεσιών τεχνικής φύσεως. Ο έλεγχος ασκείται από την Αρχή μέσω της τήρησης ειδικών, για κάθε περίπτωση, Μητρώων (άρθρ. 12 παρ. 1).

Σημειωτέον ότι η τήρηση των Μητρώων θα γίνεται από την Αρχή επί νέας βάσεως και κατά τον τρόπο που θα καθοριστεί από τον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» της Αρχής. Ο Κανονισμός αυτός θα θεσπιστεί με π.δ, ύστερα από πρόταση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και γνώμη της Αρχής (άρθρ. 15 παρ. 1).

δ. Την κωδικοποίηση της νομοθεσίας και των τευχών δημοπράτησης και την οργάνωση και τήρηση σχετικών ηλεκτρονικών βάσεων δεδομένων (άρθρ. 13).

ε. Την υποβολή προτάσεων προς τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων για ζητήματα είτε ευρύτερης πολιτικής είτε ανάληψης αναγκαίων νομοθετικών ή διοικητικών πρωτοβουλιών και την παροχή γνωμοδοτήσεων προς τον ίδιο Υπουργό (άρθρ. 14).

στ. Συμβουλευτική συνδρομή προς τις αναθέτουσες αρχές σχετικά με τη νόμιμη διεξαγωγή των διαδικασιών ανάθεσης των συμβάσεων.

3. Οι αρμοδιότητες της Αρχής καθορίζονται είτε αμέσως, δηλαδή από τον νόμο για την ίδρυσή της, τον ν. 3669/2008 και τον ν. 3316/2005 (άρθρ. 8 παρ. 1), είτε εμμέσως, δηλαδή με την κατάργησή, υπέρ της Αρχής, κάθε διατάξεως νόμου που προβλέπει αρμοδιότητα εμπίπτουσα στον σκοπό της και ασκείται, με βάση τις κείμενες διατάξεις, από τον Υπουργό Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων ή από άλλα όργανα του Δημοσίου (άρθρ. 19 παρ. 3).

Με Απόφαση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων μπορεί να διευρύνεται το πεδίο των αρμοδιοτήτων της Αρχής (άρθρ. 8 παρ. 2).

4. Η Αρχή συγκροτείται από 9 μέλη που επιλέγονται από τη «Διάσκεψη των Προέδρων της Βουλής», ύστερα από εισήγηση του Υπουργού Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (άρθρ. 3 παρ. 1). Το σχέδιο νόμου προβλέπει 5ετή θητεία των μελών της Αρχής (άρθρ. 3 παρ. 3) και καθορίζει τα προσόντα αυτών (άρθρ. 3 παρ. 2) καθώς επίσης και τα κωλύματά τους (άρθρ. 6).

5. Με το σχέδιο νόμου καθορίζεται σε γενικές γραμμές η λειτουργία της Αρχής (άρθρο 4), οι αρμοδιότητες του Προέδρου (άρθρ. 5), οι εγγυήσεις ανεξαρτησίας των μελών της Αρχής (άρθρ. 6 παρ. 1 και 5), οι οικονομικοί πόροι της Αρχής, η κατάρτιση του προϋπολογισμού της και ο έλεγχος των οικονομικών στοιχείων και των λογαριασμών της Αρχής (άρθρ. 7).

6. Η οργάνωση και λειτουργία της Αρχής θα βασιστεί αφενός στον «Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης» (άρθρ. 15) και αφετέρου στον «Οργανισμό» αυτής (άρθρ. 16). Και τα δύο αυτά κείμενα θεσπίζονται με αντίστοιχα π.δα.

7. Οι οργανικές θέσεις στην Αρχή καλύπτονται αφενός με την πρόσληψη «ειδικού επιστημονικού προσωπικού», «λοιπού προσωπικού», μέσω Α.Σ.Ε.Π και «δικηγόρων» και αφετέρου «υπαλλήλους του ευρύτερου δημόσιου τομέα» μέσω μετατάξεων ή αποσπάσεων (άρθρ. 17).

8. Τέλος με το σχέδιο νόμου προβλέπεται ότι η Αρχή θα πρέπει να αρχίσει να λειτουργεί πλήρως στελεχωμένη και οργανωμένη το αργότερο εντός 15 μηνών από τη δημοσίευση του νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (άρθρ. 19).